

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie (CW 3.1)

Onderdeel	Toelichting
1. Nagestreefde doelen	Het doel van het programma School en Omgeving is het verrijken van school en omgeving, waarmee leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs extra ondersteund worden zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen door onder andere sport, cultuur en huiswerkbegeleiding. Een groot deel van de ontwikkeling van kinderen vindt namelijk plaats buiten de school. Door leerlingen activiteiten aan te bieden die door de thuisomgeving niet altijd optimaal worden geboden wordt het persoonlijk kapitaal van leerlingen versterkt waardoor ze beter kunnen functioneren op school en in hun latere carrière. Daarmee draagt het verrijken van school en omgeving bij aan het vergroten van de kansengelijkheid in het onderwijs en aan de brede aanpak van bestrijding van armoede in kwetsbare wijken.
2. Ingezette beleidsinstrument(en)	In de zomer wordt een subsidieregeling opengesteld waarmee de eerste 130 gebieden subsidie kunnen aanvragen voor de start, uitbreiding of doorontwikkeling van het verrijken van school en omgeving. Het betreft gebieden van wisselende grootte waarbinnen scholen, gemeenten en andere lokale partijen samenwerken in een coalitie. Het betreft 45 voorlopers (lokale initiatieven met bestaande samenwerking en bestaand verrijkt aanbod), 50 doorgroeiërs (initiatieven met een bestaand aanbod maar van kleinere omvang) en 35 nieuwe gebieden waarbij de coalitievorming zal worden ondersteund door de Gelijke Kansen Alliantie (GKA).
3a. Financiële gevolgen voor het Rijk	€ 34 miljoen per jaar voor de gebieden voor het opzetten of doorontwikkelen van een verrijking van school en omgeving. Daarnaast € 0.5 miljoen per jaar voor onderzoek en monitoring om effectief op te kunnen schalen en € 0.5 miljoen per jaar aan kennisinfrastructuur om deelnemende gebieden en experts zo goed mogelijk hun kennis te laten delen. Daarnaast nog € 2.5 miljoen per jaar voor uitvoeringskosten.
3b. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	De 130 gebieden zullen extra middelen ontvangen voor het opzetten of doorontwikkelen van een verrijking van school en omgeving. Met deze subsidieaanvraag gaan administratieve lasten gepaard. De administratieve lasten betreffen de kosten om te voldoen aan de informatieverplichting. Het gaat om het bewerken,

	registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie. Uitgaande van € 50 per uur bedragen de administratieve lasten per subsidieaanvraag naar verwachting maximaal € 1.000.
4. Doeltreffendheid	Uit verschillende studies blijkt dat een aanvullend aanbod/verrijkend programma effectief kan zijn in met name de bestrijding van achterstanden bij leerlingen en de sociaalemotionele ontwikkeling van kinderen. ¹ Daarnaast zijn er veel lokale initiatieven die al jarenlang ervaring hebben en hun resultaten monitoren. Door zowel de wetenschappelijke kennis als de ervaringen uit de praktijk te ontsluiten voor alle gebieden zorgen we ervoor dat het verrijkt effectief wordt ingevuld. Daarbij wordt toegewerkt naar een modulair kader met verschillende categorieën aanbod dat het meest effectief is.
5. Doelmatigheid	De subsidieregeling is gericht op de meest kwetsbare gebieden en scholen, waarbij onder andere gekeken wordt naar de CBS-indicator voor onderwijsachterstanden. Dit maakt dat de middelen worden ingezet voor de leerlingen die dit het hardste nodig hebben. Daarnaast zorgt de selectie van voorlopers ervoor dat alle ervaring en kennis die er is in de praktijk en in de wetenschap benut wordt voordat het verrijken van school en omgeving op grotere schaal uitgebouwd wordt.
6. Evaluatieparagraaf (of en hoe)	Het programma School en Omgeving wordt stapsgewijs ontwikkeld in samenwerking met het veld (scholen, gemeenten en andere lokale partijen, ouders, leerlingen). Er wordt gestart met 130 gebieden waarvan 45 voorlopers die vaak al jarenlange ervaring hebben en de effecten lokaal hebben laten onderzoeken. Deze gebieden worden gesteund in het verder uitbreiden van hun projecten. Via een kennis-community zullen zij hun kennis delen, deze kennisdeling zal ook voor nieuw opstartende gebieden beschikbaar komen. Ook zal samen met de voorlopers toegewerkt worden naar een modulair systeem, waarmee er een classificatie verrijkt aanbod kan worden aangebracht. Er komen verschillende programmalijnen voor onderzoek en

¹ Elffers e.a. (2021). *Aanvullend onderwijs in Nederland: Een verkennend beeld uit onderzoek en handvatten van en voor de praktijk*. Mesman e.a. (2021) *Gelijke kansen voor een diverse jeugd; resultaten van drie jaar onderzoek*.

monitoring: een nulmeting van het huidige aanbod in het land (op hoeveel plekken wordt er al een vorm van rijke schooldag geboden, welke vormen betreft het, en voor hoeveel leerlingen). Vervolgens zal er tijdens het gehele traject een monitoringsonderzoek worden uitgevoerd waarbij wordt gekeken naar de deelname van leerlingen, kwantiteit en kwaliteit van het aanbod, en de waardering van de verschillende betrokkenen. Daarbij zullen ook de verschillen en overeenkomsten tussen de aanpak van gebieden in kaart worden gebracht en zal worden geïnventariseerd welke maatregelen goed en minder goed werken. Daarnaast zetten we een kennisbasis op om alle kennis en ervaring bij elkaar te brengen en te ontsluiten. Op basis van de uitkomsten van monitoring, de kennis vanuit de wetenschap en de ervaring van de gebieden, wordt een modulair kader ontworpen en wordt er zodoende gestuurd op de meest effectieve invulling van een verrijkt aanbod. Naast monitoring van de ontwikkeling van het aanbod (output) wordt samen met de voorlopers bepaald welke maatschappelijke effecten verwacht kunnen worden en hoe dat gemonitord kan worden.